

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЗАКОНЫ**

**«Татарстан Республикасы муниципаль районнары һәм шәһәр округлары
жирле үзидарә органнарына күпфатирлы йортларны һәм (яисә) күчемсез
мөлкәтнең бүтән объектларын өлешле төзү өлкәсендә, шулай ук торақ-төзелеш
кооперативларының күпфатирлы йортларны төзүгә бәйле эшчәнлеген дәүләт
тарафыннан тикшереп торуну (күзәтчелек итүне) гамәлгә ашыру буенча
Татарстан Республикасы дәүләт вәкаләтләрен бирү турында»
Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кергү хакында**

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы тарафыннан
2021 елның 23 сентябрендә
кабул ителде

1 статья

«Татарстан Республикасы муниципаль районнары һәм шәһәр округлары
жирле үзидарә органнарына күпфатирлы йортларны һәм (яисә) күчемсез мөлкәтнең
бүтән объектларын өлешле төзү өлкәсендә, шулай ук торақ-төзелеш
кооперативларының күпфатирлы йортларны төзүгә бәйле эшчәнлеген дәүләт
тарафыннан тикшереп торуну (күзәтчелек итүне) гамәлгә ашыру буенча Татарстан
Республикасы дәүләт вәкаләтләрен бирү турында» 2007 елның 27 декабрендәге
66-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы
Жыелма басмасы, 2007, № 12 (II өлеш); 2010, № 5 (I өлеш), № 7 (II өлеш), № 12
(II өлеш); 2011, № 8 (I өлеш); 2013, № 3, № 10; 2014, № 7; Татарстан Республикасы
законнар жыелмасы, 2017, № 41 (I өлеш), № 85 (I өлеш); 2018, № 92 (I өлеш); 2019,
№ 28 (I өлеш), № 79 (I өлеш); 2020, № 57 (I өлеш); 2021, № 49 (I өлеш) түбәндәге
үзгәрешләрне кертергә:

1) исемен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

**«Татарстан Республикасы муниципаль районнары һәм шәһәр округлары
жирле үзидарә органнарына күпфатирлы йортларны һәм (яисә) күчемсез
мөлкәтнең бүтән объектларын өлешле төзү өлкәсендә, шулай ук торақ-төзелеш
кооперативларының күпфатирлы йортны төзү өчен кооператив әгъзаларының
акчаларын жәлеп итүгә бәйле эшчәнлегә өлкәсендә Татарстан Республикасы
дәүләт вәкаләтләрен бирү турында»;**

2) преамбулада «күпфатирлы йортларны һәм (яки) күчемсез мөлкәтнең бүтән объектларын өлешле төзү өлкәсендә, шулай ук торак-төзелеш кооперативларының күпфатирлы йортларны төзүгә бәйле эшчәнлеген дөүләт тарафыннан тикшереп торуну (күзәтчелек итүне) гамәлгә ашыру буенча» сүзләрен «күпфатирлы йортларны һәм (яисә) күчемсез мөлкәтнең бүтән объектларын өлешле төзү өлкәсендә, шулай ук торак-төзелеш кооперативларының күпфатирлы йортны төзү өчен кооператив әгъзаларының акчаларын жәлеп итүгә бәйле эшчәнлеген өлкәсендә» сүзләренә алмаштырырга;

3) 1 статьяны түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«1 статья. Жирле үзидарә органнарына бирелә торган дөүләт вәкаләтләре

Жирле үзидарә органнарына күпфатирлы йортларны һәм (яисә) күчемсез мөлкәтнең бүтән объектларын өлешле төзү өлкәсендә, шулай ук торак-төзелеш кооперативларының күпфатирлы йортны төзү өчен кооператив әгъзаларының акчаларын жәлеп итүгә бәйле эшчәнлеген өлкәсендә түбәндәгә Татарстан Республикасы дөүләт вәкаләтләре (алга таба – дөүләт вәкаләтләре) бирелә:

1) торак төзелешенә бердәм мәгълүмат системасын кулланып, көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланган электрон документлар рәвешендә төзүченә һәм проект декларациясенә «Күпфатирлы йортларны һәм күчемсез мөлкәтнең бүтән объектларын өлешле төзүдә катнашу турында һәм Россия Федерациясенә кайбер закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2004 елның 30 декабрдә 214-ФЗ номерлы Федераль законның (алга таба – Федераль закон) 3 статьясындагы 1¹ һәм 2 өлешләрендә, 3², 20 һәм 21 статьяларында билгеләнгән таләпләргә туры килүе турында бәяләмә бирү йә мондый бәяләмә бирүдән дәлилленгән баш тартуны тапшыру;

2) төзүчедән корпоратив юридик затның – төзүченә турыдан-туры яисә читләтеп (өченче затлар аркылы) ахыр чиктә хужасы булган (капиталда катнашуы биш проценттан артык булган) физик зат турында мәгълүмат алу;

3) төзүчедән федераль башкарма хакимиятнең күпфатирлы йортларны һәм (яисә) күчемсез мөлкәтнең бүтән объектларын өлешле төзү өлкәсендә дөүләт жайга салуын гамәлгә ашыруга вәкаләтле органы билгеләгән тәртіптә һәм срокларда, юридик затның тулы исеме яисә индивидуаль эшқуарның фамилиясен, исеме, атасының исеме (булганда), адресын (урнашкан урынын) күрсәтеп, эшләр башкаручы, товарлар ташучы һәм (яисә) инженер эзләнүләре үткөрү, архитектура-төзелеш проектлавы һәм төзелеш хезмәтләрен күрсәтүче затлар, шулай ук мондый товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләренә төрләре турында һәм, Россия Федерациясе законнарында күрсәтелгән эш төрләрен башкаруга, товарлар ташуга һәм хезмәтләр күрсәтүгә тиешле рөхсәтләр (лицензияләр) булу таләбе каралган очракта, бу затларда күрсәтелгән рөхсәтләр (лицензияләр) булу хакында мәгълүмат алу;

4) башкарма хакимиятнең Россия Федерациясендә социаль, икътисадый, демографик, экологик һәм башка ижтимагый процесслар турында рәсми статистик мәгълүмат формалаштыру функцияләрен гамәлгә ашыручы федераль органыннан һәм аның территориаль органнарыннан төзүчеләренә күпфатирлы йортларны һәм

(яисә) күчемсез мөлкәтнең бүтән объектларын төзү (булдыру) өчен өлешле төзелештә катнашучыларның акчаларын жәлеп итүгә бәйле эшчәнлегә турында документлар һәм мәғълүмат, шулай ук торак-төзелеш кооперативының күпфатирлы йортны төзү өчен кооператив әғзаларының акчаларын жәлеп итүгә бәйле эшчәнлегә турында документлар һәм мәғълүмат алу;

5) федераль башкарма хакимиятнең салымнар һәм жыйнақлар турындагы законнар үтәлешен тикшереп тору һәм күзәтчелек итү функцияләрен гамәлгә ашыручы органынан ведомствоара мәғълүмати үзара эшчәнлек тәртибендә юридик затларның бердәм дәүләт реестрыннан өзөмтә (андагы белешмәләренә), Федераль законның 3 статьясындагы 2 өлешенә 7 пункттында билгеләнгән таләпләренә төзүче тарафыннан үтәлүен тикшереп тору өчен кирәкле документлар һәм мәғълүмат, шулай ук торак-төзелеш кооперативы тарафыннан күпфатирлы йорт төзү өчен торак-төзелеш кооперативының гражданның акчаларын жәлеп итүгә бәйле эшчәнлегә турында документлар һәм мәғълүмат алу;

6) федераль башкарма хакимиятнең эчке эшләр өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү, гамәлгә ашыру һәм норматив-хокукый жайга салу функцияләрен гамәлгә ашыручы органынан ведомствоара мәғълүмати үзара эшчәнлек тәртибендә Федераль законның 3 статьясындагы 2 өлешенә 8 пункттында билгеләнгән таләпләренә төзүче тарафыннан үтәлүен тикшереп тору өчен кирәкле документлар һәм мәғълүмат, шулай ук Россия Федерациясе Торак кодексының 116¹ статьясындагы 1 пункттында билгеләнгән документлар һәм мәғълүмат алу;

7) федераль башкарма хакимиятнең дәүләт кадастр исәбенә алуны, хокукларны дәүләт теркәвенә алуны, Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрын алып баруны гамәлгә ашыручы органынан (алга таба – хокукларны теркәү органы) һәм аның территориаль органнарыннан төзүчеләренә күпфатирлы йортларны һәм (яисә) күчемсез мөлкәтнең бүтән объектларын төзү (булдыру) өчен өлешле төзелештә катнашучыларның акчаларын жәлеп итүгә бәйле эшчәнлеген, шулай ук торак-төзелеш кооперативы тарафыннан күпфатирлы йорт төзү өчен торак-төзелеш кооперативының гражданның акчаларын жәлеп итүгә бәйле эшчәнлегә турында документлар һәм мәғълүмат алу;

8) төзүчедән күпфатирлы йортларны һәм (яисә) күчемсез мөлкәтнең бүтән объектларын төзү (булдыру) өчен өлешле төзелештә катнашучыларның акчаларын жәлеп итүгә бәйле эшчәнлеккә гамәлгә ашыру, шул исәптән төзүчеләргә төзелеш проектларын гамәлгә ашыруның яқынча графикларын, килешүләр буенча йөкләмәләрен, төзелеш проектының жыелма тупланма исемлеген үтәве турында, шулай ук Россия Федерациясе законнары таләпләре нигезендә төзелгән арадаш һәм еллык бухгалтерлык (финанс) хисаплылығын алу;

9) торак-төзелеш кооперативынан Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы билгеләгән рәвешләрдә һәм тәртиптә торак-төзелеш кооперативы тарафыннан күпфатирлы йорт төзү өчен торак-төзелеш кооперативының гражданның акчаларын жәлеп итүгә бәйле эшчәнлеген гамәлгә ашыру, шул исәптән мондый кооперативның кооператив әғзалары һәм башка затлар каршындагы үз йөкләмәләрен үтәве турында квартал саен хисаплылык алу, шулай ук Россия Федерациясе законнары таләпләре нигезендә төзелгән арадаш һәм еллык бухгалтерлык (финанс) хисаплылығын алу;

10) Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан расланган нигезләмәләр нигезендә күпфатирлы йортларны һәм (яисә) күчемсез мөлкәтнең бүтән объектларын өлешле төзү өлкәсендә региональ дөүләт контролен (күзәтчелеген), шулай ук торак-төзелеш кооперативының күпфатирлы йортны төзү өчен кооператив әгъзаларының акчаларын жәлеп итүгә бәйле эшчәнлегенә региональ дөүләт контролен (күзәтчелеген) гамәлгә ашыру;

11) Россия Федерациясе Үзәк банкынан төзүче тарафыннан поручительлек килешүе төзелгән банкның йә «Россия Федерациясендә иминият эшен оештыру турында» 1992 елның 27 ноябрәндәге 4015-1 номерлы Россия Федерациясе Законы нигезендә Россия Федерациясе территориясендә иминият эшчәнлеген гамәлгә ашыру хокукына ия булган, төзүче белән иминият килешүе төзегән иминият оешмасының яисә чит ил иминият оешмасының Федераль закон таләпләренә туры килүе турында соратып алуны гамәлгә ашыру, шулай ук гражданның һәм юридик затларның Федераль закон бозылуга бәйле шикаятьләрен карау;

12) үзенең «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында төзүче, торак-төзелеш кооперативы эшчәнлегенә карата уздырылган тикшереп тору (күзәтчелек) чаралары турында мәгълүмат, файдалануы Россия Федерациясе законнары белән чикләнгән белешмәләрдән тыш, урнаштыру, шулай ук төзүченә, аның вазыйфай затларын Федераль закон таләпләрен бозган өчен административ җаваплылыкка тарту хакында үз көченә кергән карарлар турында белешмәләр, торак-төзелеш кооперативын, аның вазыйфай затларын Россия Федерациясе Торак кодексы таләпләрен һәм законнарда билгеләнгән башка таләпләргә бозган өчен административ җаваплылыкка тарту хакында белешмәләр урнаштыру;

13) төзелеш өчен гражданның акчаларын жәлеп итүче затларны (аларның вазыйфай затларын), торак-төзелеш кооперативларын (аларның вазыйфай затларын) Федераль законда һәм Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән җаваплылыкка тарту өчен кирәкле чаралар күрү;

14) өлешле төзүдә катнашучыларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук үз акчалары белән күпфатирлы йортны төзүдә катнашучы торак-төзелеш кооперативы әгъзаларының Россия Федерациясе Торак кодексының 11 бүлегендә каралган хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклап, мондый хокуклар һәм законлы мәнфәгатьләр бозылган очракта, гаризалар белән судка мөрәжәгать итү;

15) мәжбүри таләпләргә бозуның жинаять җаваплылыгына тартырылган гамәлләр кылу билгеләргә булган фактлары ачыклануга бәйле материалларны жинаять эшләргә кузгату турындагы мәсьәләләргә хәл итү өчен хокук саклау органнарына жиберү;

16) Федераль законның 23 статьясындагы 15 һәм 16 өлешләрендә билгеләнгән очракларда, төзүченең күпфатирлы йортларны һәм (яисә) күчемсез мөлкәтнең бүтән объектларын төзү (булдыру) өчен өлешле төзелештә катнашучыларның акчаларын жәлеп итүгә бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыруын билгеле бер вакытка туктатып тору турындагы гариза белән йә төзелеш өчен гражданның акчаларын жәлеп итүче затны ликвидацияләү хакындагы гариза белән арбитраж судка мөрәжәгать итү;

17) торак-төзелеш кооперативы идарәсе органнарыннан ачыкланган житешсезлекләрне бетерүне таләп итү;

18) торак-төзелеш кооперативы тарафыннан Россия Федерациясе Торак кодексының 110 статьясындагы 3 өлеше, күпфатирлы йортны алга таба карап торудан тыш, һәм Россия Федерациясе Торак кодексының 123¹ статьясы таләпләрен бозуга карата гражданның һәм юридик затларның шикаятьләрен карау;

19) торак-төзелеш кооперативына Россия Федерациясе Торак кодексының 110 статьясындагы 3 өлеше, күпфатирлы йортны алга таба карап торудан тыш, һәм Россия Федерациясе Торак кодексының 123¹ статьясы таләпләре бозылуны бетерү турында үтәү өчен мәжбүри булган күрсәтмәләр юллау һәм мондый таләп бозуларны бетерү срокларын билгеләү;

20) торак-төзелеш кооперативы әгъзалары реестрында булган белешмәләрне, шулай ук Россия Федерациясе Торак кодексының 123¹ статьясында каралган башка мәгълүматны торак төзелешенең бердәм мәгълүмат системасыннан алу;

21) торак төзелешенең бердәм мәгълүмат системасына Федераль законның 23³ статьясындагы 5 һәм 6² өлешләрендә күрсәтелгән мәгълүматны урнаштыру;

22) хокукларны теркәү органына Федераль законның 3 статьясындагы 2⁶ өлешендә каралган хәбәрнамәләр жибөрү;

23) вәкаләтле банктан төзүчеләргә карата күпфатирлы йортларны һәм (яисә) күчемсез мөлкәтнең бүтән объектларын өлешле төзү өлкәсендә региональ дөүләт контролен (күзәтчелеген) гамәлгә ашыру өчен кирәкле мәгълүматны Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә соратып алуны гамәлгә ашыру;

24) күпфатирлы йортның һәм (яисә) башка күчемсез мөлкәт объектының (төзелеш проектының) әзерлек дәрәжәсе һәм Федераль законның 15⁴ статьясында каралган счетларны кулланмыйча гына өлешле төзелештә катнашу шартнамәләрен төзү мөмкинлеге булу турында бәяләмә (алга таба – критерийларга туры килү турында тикшереп торы органы бәяләмәсе) бирү, критерийларга туры килү турында тикшереп торы органы бәяләмәсен бирү хакында гаризаны, критерийларга туры килү турында тикшереп торы органы бәяләмәсен яисә критерийларга туры килү турында тикшереп торы органы бәяләмәсен бирүдән баш тарту хакында документны, тиешле карар кабул ителгән көннән соңгы өч эш көненнән дә соңга калмыйча, торак төзелешенең бердәм мәгълүмат системасына урнаштыру.»;

4) 4 статьяның 2 өлешендә «Күпфатирлы йортларны һәм (яисә) күчемсез мөлкәтнең бүтән объектларын өлешле төзү өлкәсендә, шулай ук торак-төзелеш кооперативларының күпфатирлы йортларны төзүгә бәйле эшчәнлеген дөүләт тарафыннан тикшереп торыны (күзәтчелек итүне) гамәлгә ашыру буенча» сүзләрен «күпфатирлы йортларны һәм (яисә) күчемсез мөлкәтнең бүтән объектларын өлешле төзү өлкәсендә, шулай ук торак-төзелеш кооперативларының күпфатирлы йортны төзү өчен кооператив әгъзаларының акчаларын жәлеп итүгә бәйле эшчәнлеген өлкәсендә» сүзләренә алмаштырырга;

5) 6 статьяда:

а) 1 өлешнең 1 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1) Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең дәүләт төзелеш күзәтчелеге өлкәсендә вәкаләтле органынан дәүләт вәкаләтләрән гамәлгә ашыру өчен кирәкле мәгълүматны (шул исәптән күпфатирлы йортны төзүгә бәйле документларны) соратып алырга;»;

б) 2 өлешнең 5¹ пунктында «егерме бишенче абзацында» сүзләрән «16 пунктында» сүзләрәнә алмаштырырга;

б) 7¹ статьяны үз көчен югалткан дип танырга;

7) кушымтада:

а)

«Татарстан Республикасы муниципаль районнары һәм шәһәр округлары жирле үзидарә органнарына күпфатирлы йортларны һәм (яисә) күчемсез мөлкәтнең бүтән объектларын өлешле төзү өлкәсендә, шулай ук торак-төзелеш кооперативларының күпфатирлы йортларны төзүгә бәйле эшчәнлеген дәүләт тарафыннан тикшереп торуну (күзәтчелек итүне) гамәлгә ашыру буенча Татарстан Республикасы дәүләт вәкаләтләрән бирү турында» Татарстан Республикасы Законына кушымта»

сүзләрән

«Татарстан Республикасы муниципаль районнары һәм шәһәр округлары жирле үзидарә органнарына күпфатирлы йортларны һәм (яисә) күчемсез мөлкәтнең бүтән объектларын өлешле төзү өлкәсендә, шулай ук торак-төзелеш кооперативларының күпфатирлы йортны төзү өчен кооператив әгъзаларының акчаларын жәлеп итүгә бәйле эшчәнлегә өлкәсендә Татарстан Республикасы дәүләт вәкаләтләрән бирү турында» Татарстан Республикасы Законына кушымта»

сүзләрәнә алмаштырырга;

б) исемен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Күпфатирлы йортларны һәм (яисә) күчемсез мөлкәтнең бүтән объектларын өлешле төзү өлкәсендә, шулай ук торак-төзелеш кооперативларының күпфатирлы йортны төзү өчен кооператив әгъзаларының акчаларын жәлеп итүгә бәйле эшчәнлегә өлкәсендә Татарстан Республикасының дәүләт вәкаләтләрән жирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашыруга Татарстан Республикасы бюджетыннан муниципаль берәмлекләр бюджетларына бирелә торган субвенцияләр күләмен билгеләү методикасы».

2 статья

Әлеге Закон рәсми басылып чыккан көннен соң 10 көн узгач үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Президенты

Р.Н. Миңнеханов

Казан, Кремль
2021 ел, 04 октябрь
№ 70-ТРЗ